

KASVATUSKUMPPANUUS

Vanhempien näkemyksiä kasvatuskumppanuudesta ja sen onnistumisesta
päivähoidon henkilöstön kanssa

Wallenius Annakaisa

Sosiaalialan opinnäytetyö

Lapset ja nuoret

Sosionomi (AMK)

KEMI/TORNIO 2012

TIIVISTELMÄ

Tekijä(t): Wallenius Annakaisa
Opinnäytetyön nimi: Kasvatuskumppanuus
Sivuja (+liitteitä): 37 (+2)
Opinnäytetyön kuvaus: <p>Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja päivähoidon henkilöstön välinen yhteinen kasvatusprosessi. Kasvatuskumppanuus perustuu vanhempien ja kasvatushenkilöstön väliseen luottamukselliseen suhteeseen. Tämän pohjalta kasvatuskumppanuudessa yhdistyy vanhempien oma asiantuntemus lapsesta ja työntekijöiden ammatillinen osaaminen.</p> <p>Teoreettinen ja käsitteellinen kuvaus: Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia kasvatuskumppanuutta ja sitä miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden onnistuvan käytännössä kasvatushenkilöstön kanssa. Tutkimus on rajattu koskemaan yhden päiväkodin yhden lapsiryhmän vanhempia ja tutkimus on luonteeltaan laadullinen. Aineisto kerättiin vanhemmilta kyselylomakkeen ja haastattelujen muodossa. Opinnäytetyöni aihe vahvistui työharjoittelun aikana ja on yhteydessä työharjoittelupaikkaan.</p> <p>Keskeiset tutkimustulokset ja johtopäätökset: Tutkimukseni tuoma tieto painottaa kasvatuskumppanuuden merkitystä lapsen kasvun tukemisessa. Päiväkodin henkilöstön rooli kasvatuskumppanuuden luomisessa on merkittävä, koska kasvatuskumppanuus on perhekohtaista. Nämä asiat päivähoito henkilöstön tulee osata ottaa huomioon kasvatusprosessin aikana.</p>

Avainsanat: Varhaiskasvatus, kasvatuskumppanuus, vanhemmat, kasvatushenkilöstö

ABSTRACT

KEMI-TORNIO UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCE

Author (s): Wallenius Annakaisa
Title of thesis: Co-parenting
Pages (+ Appendices): 37 (+2)
<p>Thesis description:</p> <p>Educational partnership, co-parenting is a process between parents and day care for a best possibly upbringing for a child. Co-parenting is based on a trust between parents and day care. Based on that, co-parenting is a combining the parents experience and knowledge of their children as well as the professional skills of the day care.</p> <p>Theoretical summary:</p> <p>The purpose of this study is to see more closely about co-parenting and to find out how parents feel about co-parenting working in practise. This study is limited quality study conducted on one child's group parents in one day care centre. The research material was collected from parents with an open question form and by conducting interviews. The subject of my study formed more specifically during my practical training period and is closely related to the practical training unit.</p> <p>Main results and conclusions:</p> <p>The result of my study emphasis the importance of co-parenting when supporting a child's early upbringing. The role of the day care is important in co-parenting. Co-parenting can be experienced differently by parents and everybody can have different expectations of it.</p>
Keywords: early upbringing, co-parenting, parent's, day care personnel

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	5
2 KASVATUSKUMPPANUUS VARHAISKASVATUKSESSA	7
2.1 Varhaiskasvatus ja sen tavoitteet	7
2.2 Varhaiskasvattajien ammatillinen osaaminen kasvatuskumppanuuden luomisessa ...	8
2.3 Kasvatuskumppanuudesta ja sen tavoitteista	10
2.4 Kasvatuskumppanuuden prosessista	11
3 PERHEEN JA PÄIVÄHOIDON VÄLISESTÄ KASVATUSKUMPPANUUDESTA	13
3.1 Kasvatuskumppanuus ennen ja nyt	13
3.2 Ekologinen kasvatusteoria	14
4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSTEHTÄVÄ	18
4.1 Tutkimuksen lähtökohdat ja laadullinen tutkimus	18
4.2 Tutkimuksen kohderyhmä ja aineiston keruumenetelmät.....	20
4.3 Aineiston käsittely ja tutkimuksen analysointi	22
4.4 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	24
4.5 Opinnäytetyön prosessin eteneminen.....	25
5 TUTKIMUSONGELMAT JA TUTKIMUSTULOKSET	28
5.1 Tutkimuksen tutkimusongelmat.....	28
5.2 Tutkimus tulokset ja analysointi	29
6 JOHTOPÄÄTÖKSET.....	34
7 POHDINTA	36
LÄHTEET.....	38
LIITELUETTELO.	40

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni taustalla on oma kiinnostukseni varhaiskasvatustyöhön ja varhaiskasvatuksessa tapahtuvaan kasvatuskumppanuuteen. Olen aikaisemmin tehnyt jonkin verran töitä päiväkodeissa, joten päiväkodin toimintaympäristö on ennestään jo ainakin osaltaan tuttu. Kasvatushenkilöstön näkökulmasta kasvatuskumppanuuden sisältö ja tavoitteet ovat vahvasti tiedossa, mutta miten vanhempien kokemuksista kasvatuskumppanuudesta ja sen onnistumisesta voidaan olla varmoja.

Bronfenbrennerin ekologinen teoria korostaa lapsen kasvuympäristöjen keskinäistä vuorovaikutuksen merkitystä. Kasvatus nähdään siis niiden aikuisten yhteistyöprosessina, jotka toimivat lapsen kasvuympäristössä. Ekologinen teoria keskittyy vastaamaan kysymykseen, miten lapsen ja ympäristön vuorovaikutusprosessi syntyy ja miten se toimii. (Hujala-Huttunen & Nivala 1996, 21-22.) Lapsen kasvatustilanne nähdään vanhempien ja muiden kasvuympäristössä toimivien aikuisten yhteistyöprosessina.

Varhaiskasvatus on työtä, jossa asiakkaana on lapsi ja koko hänen perheensä. Kasvatuskumppanuudella pyritään yhteistyössä vanhempien kanssa luomaan ne puitteet, jotka parhaiten tukevat ja edistävät lapsen kasvua. Vanhemmilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta, mutta kasvatushenkilöstöllä on vastuu luoda luottavainen kasvatussuhde kasvatuskumppanuuden onnistumiselle. Kasvatuskumppanuus on keino tehdä laadukasta varhaiskasvatustyötä. Kasvatuskumppanuus yhdistyy näkökulmaan, jossa korostetaan erityisesti ympäristöjen välistä yhteistyötä. (Järvinen & Laine & Hellman-Suominen 2009, 118.)

Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja kasvatushenkilöstön välistä kasvatuksellista yhteistyötä. Kasvatuksellisessa yhteistyössä yhdistyy vanhempien asiantuntijuus omasta lapsestaan ja työntekijöiden ammatillinen osaaminen. Kasvatuskumppanuus on moninainen käsite ja kasvatuskumppanuus voidaan myös käytännössä ymmärtää monin eri tavoin. Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja henkilöstön suunnitelmallista yhteistyötä. Kasvatuskumppanuus on kasvatustehtävän konkreettista organisointia ja sopimista tavalla, joka sopii molemmille osapuolille. Kasvatuskumppanuuden tavoitteena on myös esittää vanhempien keskinäistä yhteistyötä. (STAKES 2005, 31.)

Opinnäytetyöni käsittelee kasvatuskumppanuutta ja sen onnistumista käytännössä vanhempien näkökulmasta. Tutkimuksen kohteena ovat yhden päiväkodin yhden lapsiryhmän vanhemmat, joille laadullisen tutkimuksen kyselykaavake annettiin. Tutkimustuloksien tukemiseksi tein kaksi haastattelua, jossa pohjana käytin samoja kysymyksiä, kuin itse kyselyssä. Kyselyiden ja haastattelujen avulla hain vanhempien erilaisia näkemyksiä ja mielipiteitä siitä, miten kasvatuskumppanuus koetaan onnistuvan ja, miten kasvatuskumppanuus ymmärretään. Tutkimuksen kohde varmistui harjoittelujakson mukana ja tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten juuri siinä yksikössä vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden onnistuvan. Opinnäytetyöni on laadullinen ja siten on perusteltua, että tutkimus rajoittuu vain yhden lapsiryhmän vanhempiin. Laadullisessa tutkimuksessa merkittävässä osassa ei ole tiedon määrä, vaan tiedon laatu ja siksi yhden päiväkodin yhden lapsiryhmän vanhemmat ovat riittävä tutkimuksen kohde. Tutkimustulokset analysoidaan aineistolähtöisesti. Tutkimuksen teoriassa käsitellään Urie Bronfenbrennerin ekologista kasvun teoriaa ja ympäristön vaikutusta lapsen kasvuun ja kehitykseen.

2 KASVATUSKUMPPANUUS VARHAISKASVATUKSESSA

2.1 Varhaiskasvatus ja sen tavoitteet

Varhaiskasvatus on kasvatuksen, hoidon ja opetuksen muodostama kokonaisuus. Pienten lasten tasapainoisen kasvun, kehityksen ja oppimisen saavuttamisen taustalla on kasvatuksellinen vuorovaikutus. Laadukkaan varhaiskasvatuksen onnistumiseksi tarvitaan kasvatuksen ammattilaisten, sekä vanhempien tiivistä yhteistyötä eli kasvatuskumppanuutta. Varhaiskasvatus pitää sisällään hoidon, kasvatuksen ja opetuksen. Varhaiskasvatuksen lähtökohtana pidetään kasvatustieteellistä, eritoten varhaiskasvatuksellista ja monitieteellistä tietoa ja monialaista osaamista. Varhaiskasvatuksen lähtökohtana pidetään myös pedagogisten menetelmien hallintaan perustuvaa kokonaisvaltaista näkemyksestä lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta. Laadukkaassa varhaiskasvatuksessa olennaista on, että kasvatusyhteisöllä ja kasvattajalla on vahva ammatillinen osaaminen. Varhaiskasvatuksessa keskeisenä voimavarana pidetään ammattitaitoista henkilöstöä. Varhaiskasvatus järjestetään valtakunnallisten linjausten mukaan varhaiskasvatuspalveluissa, joita tuottavat kunnat, järjestöt, yksityiset palveluntuottajat ja seurakunnat. Esiopetus on suunnitelmallista opetusta ja kasvatusta, mikä alkaa vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista.

(STAKES 2005,11.)

Varhaiskasvatuksen tavoitteina on kolmen kasvatuspäämäärän mukaisesti kasvattaa lasta parhaalla mahdollisella tavalla. Kasvatuspäämäärinä on henkilökohtaisen hyvinvoinnin kehittäminen, toiset huomioon ottavan käytöstapojen luominen ja vahvistaminen, sekä itsenäisyyden asteittainen lisääntyminen. Henkilökohtaisessa hyvinvoinnissa keskeisintä on lapsen yksilöllisyyden kunnioittaminen. Käytöstapojen vahvistamisen yhtenä kasvatuspäämääränä ja tavoitteena on, että lapsi oppii ottamaan muut huomioon. Itsenäisyyden asteittaisen lisääntymisen tavoitteena on, että lapsi edellytystensä mukaan oppii huolehtimaan itsestään ja läheisistään. (Emt 2005,13.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ovat pohjana kuntien omille varhaiskasvatussuunnitelmille. Kuntien varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohtina ovat varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi kunnissa tehty lasta ja perhettä koskevat suunnitelmat, kuntien varhaiskasvatuksen linjaukset ja esiopetussuunnitelmat. Kuntien varhaiskasvatuksen linjauksissa määritellään seudulliset, alueelliset ja yksikkökohtaiset suunnitelmat ja se,

kuinka ne kunnissa tehdään ja vahvistetaan. Varhaiskasvatussuunnitelmat toimivat kuntien varhaiskasvatuksen ohjauksen välineenä ja henkilöstön keskeisenä työvälineenä. Koko henkilöstön tulee sitoutua varhaiskasvatuksen tuottamiseen, seurantaan ja arviointiin. Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma täydentää kunnan suunnitelmaa. Yksikkökoh- taiseen suunnitelmaan kirjataan eri palvelumuotojen tarkennetut tavoitteet. Toimintaa tulee dokumentoida ja arvioida määräajoin. Varhaiskasvatussuunnitelma on yksi keskei- sin perusta, kun luodaan vanhempien ja henkilöstön muodostama kasvatuksellinen yh- teisö. (STAKES 2005, 43- 44.)

Rauman varhaiskasvatus perustuu yhteisille arvoille, jotka ohjaavat toimintaa. Rauman kaupungin toiminta-ajatuksena on tarjota laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta tukien lasten yksilöllistä kehitystä ja perheiden hyvinvointia. Päivähoidossa otetaan huomioon perheiden erilaiset elämäntilanteet ja tarpeet. Varhaiskasvatuksesta kouluun lähtee yhteistyökykyinen ja oppimisesta innostunut lapsi. Päivähoito on kaikille Rauma- laisille lapsille ja perheille suunnattu laadukas, turvallinen ja joustava palvelu. Palvelus- sa korostuu yksittäisen lapsen tarpeiden huomioiminen, sekä vertaisryhmäsää toimimi- nen, kasvatuskumppanuus, että henkilöstön ammatillinen osaaminen. Kaikilla lapsen kasvatukseen osallistuvilla on samansuuntaiset arvot ja tarkoituksena on toimia yhteis- ten arvojen mukaisesti. Rauman varhaiskasvatuksen arvoja ovat lapsen kunnioittaminen ja lapsen vaaliminen, turvallisuus ja luottamuksellisuus, tasa-arvoisuus, kasvatuskump- panuus, elämänmyönteisyys ja tulevaisuudenusko, lapsilähtöisyys ja ammattitaitoinen henkilöstö. (Rauman kaupungin päivähoito 2006, 8-9.)

2.2 Varhaiskasvattajien ammatillinen osaaminen kasvatuskumppanuuden luomisessa

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa sanotaan kasvatuskumppanuudesta mm.: *”Henkilöstöllä on koulutuksensa antama ammatillinen tieto ja osaaminen sekä vastuu kasvatuskumppanuuden ja tasavertaisen yhteistyön edellytysten luomisesta.”* Kasvatuskumppanuuden ja dialogin vastuu on siis varhaiskasvatuksen henkilöstöllä, johon jokaisella työntekijällä tulee olla ammatillista osaamista. Kasvatuskumppanuus ei edellytä ammatillisuudesta luopumista tai vanhempien kanssa kaveeraamista. Kasvatuskumppanuuden osapuolten tulisi asettautua lapsen kasvua koskevaan yhteistyöhön oman tehtävänsä puitteissa, joko vanhempana, kasvattajana tai muuna ammattihenkilönä. (STAKES 2005, 31.)

Kasvatuskumppanuuden toteutumisen keskeisenä areenana ovat kasvatuskeskustelut. Rauman kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa kasvatuskeskustelulla viitataan lapsen, perheen ja henkilöstön väliseen keskusteluun, jonka pohjalta laaditaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (hoito ja kasvatussopimus). Kasvatuskeskusteluissa turvataan vanhempien ja lasten vaikuttamismahdollisuus päivähoidon kehitykseen ja arviointiin. Kasvatuskeskustelu on tilanne, jossa laaditaan lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. (Rauman kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2006, 31.)

Kasvatuskeskustelun myötä kasvatuskumppanuus-suhde, joko vahvistuu tai estyy. Kattavampi kasvatuskeskustelu käydään vähintään kerran vuodessa vanhempien ja kasvatushenkilöiden kesken ja tarvittaessa keskusteluja käydään useampi. Ensimmäinen kasvatuskeskustelu käydään yleensä muutaman kuukauden jälkeen hoitosuhteen alkamisesta. Lapsikohtaiset suunnitelmat laaditaan jokaiselle lapselle varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Laadukkaassa kasvatustoiminnassa ensisijaisessa asemassa on se, että vanhempien ja perheiden näkökulmasta eri keskustelut ja tapaamiset luovat johdonmukaista jatkumoa jo sovituille asioille, sekä taas luovat siltaa toisiinsa nähden. Kasvattajan tehtävänä on, sekä kuulla vanhempien tietämystä lapsesta, että samalla havainnoida lasta ja lapsen kehitystä systemaattisesti ja tietoisesti, jolloin hän kykenee välittämään vanhemmille oman ymmärryksensä ja tietämyksensä lapsesta. (Kaskela & Kekkonen 2006. 45-46.)

Lastentarhanopettajan tehtäviin kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa suoritettu vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus tai sellainen sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto (sosionomi amk), johon sisältyy 60 op varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneita opintoja. (Finlex 2005, 1.)

2.3 Kasvatuskumppanuudesta ja sen tavoitteista

Kasvatuskumppanuus määritellään Valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa vanhempien ja henkilöstön väliseksi yhteistyöksi. Kasvatuskumppanuuden tarkoituksena on yhdessä toimien tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Kasvatuskumppanuus perustuu siihen, että kasvattajat ja vanhemmat jakavat toistensa kanssa tiedot koskien lapsen kehitystä, kasvua ja oppimista. Kattavamman tietopohjan perustana vanhemmat ja varhaiskasvattajat pyrkivät edistämään lapsen hyvinvointia parhaalla mahdollisella tavalla. Lapsen ensisijainen kasvatustavastuu ja -oikeus ovat aina vanhemmilla, mutta kasvatuskumppanuudessa pyritään yhdistämään kahden eri asiantuntijoiden erilaista tietämystä lapsesta ja näin tukea lapsen kasvua. (Kaskela & Kekkonen 2006,17.)

Rauman kaupungin Varhaiskasvatussuunnitelmassa kasvatuskumppanuuden nähdään rakentuvan lapsen perheen ja päivähoidon välille ensimmäisestä yhteydenotosta alkaen ja siinä, sekä vanhemmilla, että päivähoidon työntekijöillä on tärkeä rooli hoitosuhteen aikana. Kasvatuskumppanuus perustuu osapuolten väliseen vuorovaikutukseen, jolloin tunne kasvatuskumppanuudesta muodostuu, sekä vanhemmille, että hoitohenkilöstölle. Kasvatuskumppanuus edellyttää lapsen tuntemista ja ymmärrystä, sekä kasvattajien välistä luottamusta. Päivähoidon työntekijöiden vastuulla on käynnistää ja ylläpitää kasvatuskumppanuutta. Kasvatuskumppanuuden tavoitteena on, että perhe tuntee tulevaisuensa kohdeksi oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti ollessaan asiakkaana päivähoitopalvelussa. Rauman kaupunki ylläpitää kasvatuskumppanuutta vertaisryhmissä toimimisella ensisijaisesti avoimessa päiväkodissa. (Rauman kaupungin päivähoito 2006,31.)

Kasvatuskumppanuuden lähtökohtana ovat lapsi ja lapsen tarpeet, jolloin varhaiskasvatus toiminnallaan omalta osaltaan vastaa siitä, miten lapsen etu ja oikeus varhaiskasvatuksessa toteutuvat. Lapsen hyvinvointia koetetaan turvata siten, että yhdistetään, sekä kasvattajan, että varhaiskasvattajan tiedot ja kokemukset lapsesta ja lapsen kehityksestä. Kasvatuskumppanuudessa tärkeää on keskustella kasvattajien arvoista ja näkemyksistä, sekä vastuukysymyksistä yhdessä vanhempien kanssa ja jakaa tietoa myös kasvattajayhteisölle. Kasvatuskumppanuuden tavoitteena on myös pyrkiä tunnistamaan varhaisessa vaiheessa lapsen jollakin kehityksen, kasvun tai oppimisen saralla mahdollinen tuen tarve. Varhaisen huomaamisen ja puuttumisen myötä pyritään

yhdessä vanhempien kanssa luomaan toimintastrategia tukemaan lapsen kokonaisvaltaista kehitystä. Kasvatuskumppanuudessa tärkeää on pystyä luomaan luotettava ja toimiva yhteistyö vanhempien ja varhaiskasvattajina toimivien henkilöiden kanssa silloinkin, kun kohdataan jokin ongelmatilanne kasvatusprosessissa. (STAKES 2005, 31.)

Kasvatuskumppanuuden periaatteina toimivat kuuleminen, kunnioitus, luottaminen ja dialogi. Kuulemisella tarkoitetaan asettumista kuulemaan toisen ihmisen asiaa, ajatuksia ja puhetta. Tarkoituksena on olla läsnä tilanteessa, mikä ilmenee kertojalle kuuntelijan aitona kiinnostuksena, rehellisyytenä ja empaattisuutena. Tarkoituksena ei ole luennoida tai kritisoida puhujaa, vaan aidosti kuunnella häntä ja antaa puhujan ymmärtää, että vaikka asia olisi arkaluontoinenkin, niin silti kuuliija on valmis kuulemaan häntä. Kuuntelemisen myötä voidaan oppia hyväksymään, ymmärtämään ja kunnioittamaan toista ihmistä, vaikka henkilön arvot ja toimintatavat olisivat itselleen vieraita. Luottamus rakentuu kuulemisen ja kunnioituksen periaatteista ja luottamus rakentuu myös vanhempien mahdollisuudesta vaikuttaa lapsensa kasvatukseen, hoitoon, sekä opetukseen liittyviin asioihin. Dialogin lähtökohtana on kuuleminen ja kuulevan suhteen avulla voidaan luoda aitoa vuoropuhelua, jossa kaikki osapuolet tulevat tasa-arvoisesti kuulluksi. Dialogisessa vuoropuhelussa ei valita puolia, vaan luodaan yhteistä ymmärrystä ja sovitellaan yhteen erilaisia tulkintoja todellisuudesta. Hyvän keskusteluilmapiirin luominen on tärkeää dialogisen kasvatuskumppanuuden onnistumiseksi. (Kaskela & Kekkonen 2006, 32-38.)

2.4 Kasvatuskumppanuuden prosessista

Kasvatuskumppanuus alkaa aina tutustumisesta. Koska lapsi tulee päivähoidon perheensä jäsenenä, koskee päivähoidon aloitus koko lapsen perhettä. Työntekijän tehtävä on monitasoinen, koska hänen tulee sekä tukea lasta eroahdistuksesta ja samalla auttaa lasta luomaan suhteen ensin yhteen kasvattajaan ja vähitellen myös ryhmän muihin aikuisiin, sekä auttaa lasta liittymään osaksi vertaisryhmää. Aloituskeskusteluissa sovitaan tietty järjestely, mikä taas helpottaa koko perhettä muutostilanteessa. Lapsen päiväkodin aloittamiseen kuuluu yhteinen tutustumisjakso, jonka pituudesta ja sisällöstä on hyvä sopia aloituskeskustelussa. Kasvattajan tulee tukea sekä lasta, että lapsen vanhempia käsittelemään tuntemuksiaan erokokemuksesta

ja pyrkiä myötätuntoiseen kannatteluun. Varsinkin pienemmille lapsille, joilla ei vielä ole sanallisia valmiuksia on tärkeää puhua ääneen tunteista ja tapahtumista, jotta lapsen olisi helpompi ymmärtää tapahtumia ja käsitellä omia tunteitaan. Tämän ymmärryksen ja sensitiivisen kasvatuksen avulla on lapsen mahdollista kokea turvallisuutta ja kiintyä kasvattajaan, sekä siten myös asettua päiväkotiin. (Kaskela & Kekkonen 2006,43.)

Varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta vastaa yksikön henkilöstö. Vanhemmilla tulee olla mahdollisuus osallistua varhaiskasvatussuunnitelman arviointiin yhdessä muiden vanhempien kanssa. Vanhemmilla tulee olla myös mahdollisuus vaikuttaa varhaiskasvatussuunnitelman sisältöön. Vanhempien ja lasten suorittaman arvioinnin lähtökohdaksi on, että varhaiskasvatussuunnitelma on koko kasvatusyhteisön yhdessä laatima. Silloin sen sisältö on sekä vanhempien, että henkilöstön tiedossa ja aktiivisessa käytössä. Vanhempien ja lasten tekemän toiminnan arvioinnin tarkoituksena on osaltaan tukea varhaiskasvatuksen jatkuvaa kehitystä. Vanhemmat ja henkilöstö arvioivat ja seuraavat varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteutumista määräajoin tai tarvittaessa. (STAKES 2005, 32.)

Kasvatuskumppanuus kasvattajien ja vanhempien välillä on prosessi, joka rakentuu ja kantaa koko päivähoidon ajan. Kasvatuskumppanuus tapahtuu päivittäisinä kohtaamisina, kun vanhempi tuo tai hakee lapsen päivähoitoon. Kasvattajien ja vanhempien välinen jatkuva päivittäinen vuoropuhelu luo tilaa käydä keskusteluja, sekä tavanomaisista asioista, mutta myös arkaluontoisista tilanteista. Kasvattajan tulee tiedostaa, että vanhemmille on ensiarvoista jakaa ajatuksia omasta lapsestaan ja samoin taas vanhemmat ammentavat tietoa lapsestaan kasvattajan kertomisen myötä. Parhaimmillaan vuoropuhelu on kuulemista puolin ja toisin, jolloin syntyy tarvittava lapsen tuntemus. Avoimen ja luottavan kasvatuskumppanuus-suhteen myötä arkaluontoisten asioiden esille ottamisen kynnyksessä mahdollisesti madaltuu, mikä taas on lapsen edun mukaista. Riittävän vuoropuhelun myötä varmistetaan myös se, että lapsesta ei tehdä virheellisiä olettamuksia tai tulkintoja. Kasvatuskumppanuudessa yhdessä ajattelun taito mahdollistaa yhteisten askeleiden ottamista kohti lopputulosta. (Emt 2006, 44-45.)

3 PERHEEN JA PÄIVÄHOIDON VÄLISESTÄ KASVATUSKUMPPANUUDESTA

3.1 Kasvatuskumppanuus ennen ja nyt

Kasvatuskumppanuus, sen määrä ja laatu on vaihdellut perheen ja varhaiskasvatuksen välillä kehityksen myötä. Suomessa lastentarha-aate alkoi 1800-luvun lopulla, jolloin keskeisenä periaatteena oli lasten henkisten toimintojen kehittäminen ja tukeminen. Perusajatuksena lastentarhatoiminnalle oli auttaa vähävaraisempien kotien lasten kasvatuksessa ja hoidossa. Toiminta rakentui vuodenaikojen mukaisten kotitöiden mukaan, koska sen katsottiin kehittävän kättä, sydäntä ja ajatusta. Leikki toimi toisena keskeisenä toimintana. Leikille tuli suoda aikaa, vapautta ja tilaa. 1973 Suomessa astui voimaan päivähoitolaki, mikä jätti lastentarhakäsitteen pois käytöstä. Toiminta-alueina päivähoidossa silloin määriteltiin perushoito, leikki, työtehtävät ja askareet, opetus- ja toimintatuokiot, sekä ympäristöön tutustuminen. 1980-luvulla nähtiin päivähoito osana sosiaalipalvelua, joka loi pohjaa lapsikeskeiselle ajattelulle. Päivähoidossa alettiin nähdä yhä enemmän lapsi aktiivisena toimijana ja oppijana kaikessa toiminnassa. Päivähoidon ja perheen välinen yhteistyö alkoi kehittyä. 2000-luku on varhaiskasvatuksen laadullisen kehittämisen vaihe. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on jatkuva, tavoitteellinen ja suunnitelmallinen, sekä kokonaisvaltainen kehittäminen ja arviointi. (Järvinen & Laine & Hellman-Suominen 2009,84-86.)

Päivähoitokasvatuksen kotien kasvatustyön tukemisen tarkoituksena on luoda yhteistyöhön perustuva kasvatusmalli kotien ja päivähoidon tueksi. Nykyajan perheet eivät pärjää ilman päivähoitoa, eikä päivähoito voi toteuttaa tehtäväänsä ilman yhteistyötä perheiden kanssa. Kodin ja päivähoidon tarkoituksena on muodostaa yhtenäinen ja johdonmukainen kasvuympäristö lapselle. Koti ja päivähoito eivät ole toistensa kilpailijoita. Kotikasvatuksen tukeminen on nykyisen päivähoitokasvatuksen tavoite. 1980-luvun lapsia koskeva lainsäädäntö kuten päivähoitolaki, peruskoululaki ja lastensuojelu laki korostavat kotien kasvatuserkitystä. Lasten vanhemmilla on käytössään koulutetut päivähoidon asiantuntijat, joilla on tietoa ja taitoa lapsen hyvinvoinnin edistämisestä ja lasten kasvatuksesta. (Huttunen 1989, 25.)

Vertaistuki liitetään yleisesti johonkin ongelmaan tai elämäntilanteeseen, jossa vertaistuki perustuu osapuolten omiin kokemuksiin. Vertaistuki on vastavuoroista toimintaa. Vertaistuki ja ammattiapu ovat eri asioita, mutta toimivat rinnakkain. Vertaistuki on vastavuoroista toimintaa, jossa henkilöt ovat hyvin samanlaisessa elämäntilanteessa ja jakavat kokemuksiaan siitä. Vertaistukea toteutetaan esimerkiksi kahdenkeskisillä keskusteluilla tai vertaistukiryhmissä. (THL 2011.)

Varhaiskasvatussuunnitelmassa vertaistukea pyritään toteuttamaan järjestämällä kasvatustalkkeleita joko kahden kesken tai muiden vanhempien tai koko henkilöstön kanssa. Kasvatustalkkeleissa on mahdollista ottaa vertaistuen tarve tarkemmin esille. Kasvatustalkkari- käsite varhaiskasvatuksessa ilmenee Stakesin laatimassa Varhaiskasvatuksen perusteissa. 2000-luvun varhaiskasvatuksessa tarkastellaan lapsen kasvua ja kehitystä laajemmasta näkökulmasta. Lapsen kasvun ja kehityksen kannalta pidetään tärkeänä lapsen kasvu- ympäristöjen, kodin ja päivähoiton välistä yhteistyötä. (STAKES 2005, 31.)

Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma kokoaa yhteen henkilöstön ja perheiden näkemyksiä siitä, mitkä tavat toimivat ja edistävät parhaiten lasten hyvinvointia juuri siinä yksikössä. Yksikön varhaiskasvatussuunnitelman tarkoitus on olla työväline toiminnan kehittämiseksi ja lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen on prosessi, joka vaatii henkilöstön ja vanhempien välistä kasvatustalkkari- uutta. (THL 2012.)

3.2 Ekologinen kasvatusteoria

Bronfenbrennerin ekologisen teorian kriteerinä varhaiskasvatukseen soveltamisessa on teorian ekologisuus ja kokonaisvaltaisuus. Ekologinen teoria huomioi kehittyvän yksilön vuorovaikutuksen erilaisten kasvu- ympäristöjen kanssa. Kasvatustalkkari- selästä näkökulmasta vuorovaikutuksessa on kysymys kasvatustalkkari- tapahtumista, jotka toteutuvat lapsen ja kasvattajapersoonien tai- yhteisöjen välillä. Suomessa varhaiskasvatus on saanut vahvan esiopetus- ja päivähoito muodon, mutta Bronfenbrennerin teorian ansiosta voidaan kasvatustalkkari- soveltaa varhaiskasvatukseen ja samalla se antaa mahdollisuuden laajempaan kasvun ymmärtämiseen.

Ekologinen teoria ei siis keskity yksilön kehityksen tai yksilön välittömään ympäristön tutkimiseen vaan inhimillisen kehityksen tarkasteluun. Teorian peruslähtökohtana on oletus kehityksen tapahtumisesta yksilön ja ympäristön välisenä vuorovaikutuksena. (Karila & Kinos & Virtanen 2001,204.)

Ekologisen kasvatusteorian mukaan ihmisellä katsotaan olevan useampia kasvuympäristöjä ja eroaa siten teorioista, jotka ensisijaisesti kohdentuvat psykologisiin prosesseihin, kuten oppimiseen, ajatteluun tai motivaatioon. Kiinnostuksen kohteena sen sijaan on näiden prosessien sisältö. Ekologisessa kasvuteoriassa tarkastellaan sitä, mitä ajatellaan tai tiedetään, sekä sitä, miten psykologinen materiaali muuntuu yksilön ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa. Ekologisen teorian mukaan kehittyvä persoona on kasvava kokonaisuus, jossa vuorovaikutus yksilön ja ympäristön välillä on molemminpuolinen. Relevantti ympäristö ei rajoitu vaan yhteen lähiympäristöön, vaan laajenee lähiympäristöjen välisiin suhteisiin, sekä laajempiin ulkopuolisiin ympäristövaikutuksiin. (Karila ym. 2001,207.)

Lapsen tärkein kasvuympäristö on lapsen perhe ja varhaislapsuudessa tärkein vuorovaikutussuhde on lapsen ja vanhempien välillä. Lapsen kasvaessa välittömät suhteet laajenevat hoitajiin, opettajiin ja muihin lapsen ympärillä välittömästi oleviin ihmisiin. Mikrosysteemillä tarkoitetaan yksilön välitöntä ympäristöä, mikä muodostuu toiminnoista, rooleista ja henkilöiden välisistä suhteista, joita yksilö ympäristössään kokee. Mikrosysteemissä lapsi on vuorovaikutuksessa aktiivinen osapuoli ja kasvatuksen tutkimisessa tarkastelu on fokusoitunut suurimmaksi osaksi juuri tähän. Kontekstuaalinen kasvuteoria taas kiinnittää huomiota välillisiin tekijöihin, jotka vaikuttavat perusdyadiin. Vanhempien olemassa olevat suhteet toisiin vanhempiin vaikuttavat siihen, miten heidän oma kasvatuksensa arjessa sujuu ja onnistuu. (Hujala-Huttunen & Nivala 1996, 25.)

Mesosysteemi käsittää niiden ympäristöjen väliset suhteet joissa lapsi toimii ja tarkastelee niissä olevien ihmisten välistä interaktiota. Mesosysteemi nähdään keskeisimpänä tekijänä kasvatuksen onnistumisen kannalta. Toimivat sosiaaliset suhteet mesosysteemissä heijastuvat myös mikrosysteemiin. Vanhemman oman vanhemmuuden roolin kokeminen siis vaikuttaa edelleen lapsen ja vanhemman väliseen dyadiin. Pelkkä kasvatustiedon saaminen ei riitä vahvistamaan kasvattajan itseluottamusta kasvattajana, vaan tukea tulee saada myös henkilökohtaisesti.

Ympäristön antama tuki on siis kasvatuksellisen onnistumisen ja kasvattajan itseluottamuksen vahvistumisen kannalta kasvatuksessa tärkeässä asemassa. Kasvuympäristöjen kyky edistää lapsen kehitystä on sidonnainen ympäristöjen välisiin sosiaalisiin suhteisiin, sekä niiden luonteeseen. (Hujala-Huttunen ym. 1996, 25.)

Kontekstuaalisen kasvun mallissa kasvatus nähdään lapsen kasvuympäristössä toimivien aikuisten yhteistyöprosessina. Yhteistyöprosessin laatu on sidoksissa siihen, miten lapsen kasvatuksesta huolehtivat aikuiset kokevat kasvatuksen yhtenäisenä hankkeena. (Hujala & Puroila & Parrila – Haapakoski & Nivala 1998, 18.)

Eksosysteemillä viitataan lapsen välittömän toimintaympäristön laajentumaa. Eksosysteemin osasysteemeinä nähdään erilaiset instituutiot kuten työ, asumistilanne, taloudellinen asema ja vapaa-aikaan liittyvät tekijät. Lapsi ei itse ole suoraan yhteydessä eksosysteemiin mutta lapsi vaikuttaa siihen epäsuorasti aikuiskontaktien kautta. Eksosysteemi vaikuttaa lapseen epäsuorasti vanhempien, hoitajien, sekä muiden kasvattajien ja aikuisten elämänpiirin kautta. Asiat kuten vanhempien työajat, naapuruston läheiset välit ja terveyspalvelujen laatu vaikuttavat kaikki oleellisesti perheen hyvinvointiin ja elämisen laatuun. (Hujala-Huttunen ym. 1996, 27.)

Eksosysteemi päivähoidossa rakentuu päivähoidon työntekijöiden oman henkilökohtaisen elämän lisäksi heidän koulutustaustastaan ja työolosuhteiden laadusta. Päiväkodin toimintamalli, eli aikuisten näkemys lapsista, lasten tarpeista, hoidosta, kasvatuksesta ja kehityksestä vaikuttaa siihen, mikä on lapsen asema päivähoidossa ja miten lapsi kokee itsensä päivähoidossa. (Hujala ym. 1998, 20.)

Makrotasolla tarkoitetaan yhteiskunnan ideologista systeemiä. Makrotaso viitaa kulttuuriin tai osakulttuurin institutionaalisiin malleihin, jotka toimivat tietyn yhteiskunnan reunaehtoina. Yhteiskunnan kulttuurinen ja sosiaalinen todellisuus määrittää esimerkiksi ne perhepoliittiset toimenpiteet, joilla yhteiskunta tukee perheitä. Perheet eivät yksin selviä kasvatustehtävästä, vaan yhä useampi määrä vanhemmista kokee itsensä epävarmaksi kasvattajaksi. Siksi yhteistyö päivähoidon ja koulun kanssa on tärkeää, koska ilman vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä myöskään päiväkodit tai koulut eivät onnistu kasvatustehtävässä. Yhteiskunnan linjaukset rajaavat perheitä hyvin ja huonosti toimeentuleviin mm. vanhempien työpaikan ja ansiotulojen perusteella.

Samalla makrotason ratkaisut myös osaltaan vaikuttavat esimerkiksi päiväkotien eriarvoisuuteen. Täten yhteiskunnan ideologiset ja poliittiset ratkaisut ja niiden vaikutukset ulottuvat lasten välittömiin ja välillisiin kasvu- ja toimintamalleihin. (Hujala ym. 1998, 21.)

Aikaisemmat kasvatusta ohjaavat teoriat ovat keskittyneet pääsääntöisesti joko lapseen tai ympäristöön. Ekologinen teoria ei keskity vaan tarkastelemaan joko yksilöä tai ympäristöä vaan korostaa kasvun kontekstiaalisuutta, eli yksilön ja ympäristön välistä interaktiota lapsen kehityksessä. (Hujala-Huttunen ym. 1996, 23.)

Lapsen oppiminen, kehittyminen ja kasvu nähdään aikuisten ja lasten keskinäisen yhteistoiminnan tuloksena, ei vanhempien tai opettajien toimenpiteiden seurauksena. Kontekstiaalinen kasvun teoria rakentuu ekologisen teorian pohjalle, mutta antaa sille pedagogisen sisällön. Kontekstiaalisessa ajattelutavassa siirrytään kasvattamisen tarkastelusta kasvun tarkasteluun. Toiminnan keskiössä nähdään lapsi ja hänen toimintansa ja sen konteksti. Lapsen kasvukonteksteja tarkastellaan lapsen lähipiiristä edeten lapselle etäisempiin yhteiskunnan rakenteisiin ja arvoihin. Kontekstiaalisessa kasvun teoriassa lapsen koko kasvuympäristö merkitsee ja vaikuttaa lapsen kasvuun ja kehitykseen. Kontekstiaalisen kasvun mallissa kasvatuksen ja kasvun perusideana on yksilön ja ympäristön välinen vuorovaikutusprosessi. (Hujala ym. 1998,11,12,13.)

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSTEHTÄVÄ

4.1 Tutkimuksen lähtökohdat ja laadullinen tutkimus

Tutkimuksen taustalla on oma mielenkiintoni päiväkodeissa tapahtuvaan varhaiskasvatukseen sekä kasvatuskumppanuuteen ja sen onnistumiseen. Aikaisempien harjoittelu- ja työkokemusten myötä päiväkodin toimintaympäristö on minulle jo ennestään ainakin jonkin verran tuttu. Varhaiskasvatus on muuttunut ajan ja yhteiskunnan tarpeiden mukana ja kasvatuskumppanuus, sekä sen merkitys varhaiskasvatuksen mukana.

Päiväkoti, jonka valitsin on vuoropäiväkoti. Lapsia lapsiryhmässä oli yhteensä 25, joiden vanhemmilla kyselyn teetin. Jokainen päiväkotitoiminta on erilainen ja siten myös perheet ovat erilaisia. Opinnäytetyön tarkoituksena on saada laadullista tietoa kasvatuskumppanuudesta vanhemmilta. Koin, että yhden lapsiryhmän vanhempien näkemysten tutkiminen on tutkimustulosten kannalta riittävä, koska tutkimus on luonteeltaan laadullinen ei määrällinen. Yhden ryhmän valitseminen tuntui luontevalta laadullisen tutkimuksen luonteeseen. Tarkoituksena on saada vanhemmilta tarkempaa tietoa heidän näkemyksistään kasvatuskumppanuudesta ja sen onnistumisesta. Tutkimuksen tarkoituksena ei ole saada määrällisesti paljon tietoa, vaan tarkempaa tietoa itse aiheesta. Tarkemman tiedon saamiseksi tutkimuksen tukemiseksi laadin myös kaksi haastattelua. Haastateltaville esitettiin samat kysymykset, kuin kysymykset itse kyselykaavakkeessa. Tämän avulla oli tarkoitus saada haastateltavilta näkemyksiä tutkittavaan asiaan.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden onnistuvan päivähoidon kasvatushenkilöstön kanssa. Tutkimustehtävänä on lomakekyselyn avulla saada selville vanhempien kokemusten kautta, miten kasvatuskumppanuus koetaan ja, miten sitä voisi mahdollisesti muuttaa. Tehtävänä on myös selvittää toteutuuko perheen ja päivähoitohenkilöstön kasvatuskumppanuudessa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelmassa olevat laaditut kohdat koskien kasvatuskumppanuutta. Tutkimus on rajattu koskemaan yhtä päiväkodin yhtä ryhmää, jotta päiväkotitoiminta saisi ajanmukaisen, suuntaa antavan tiedon siitä, miten vanhemmat kasvatuskumppanuuden kokevat. Täten tutkimuksesta saa

ainakin suuntaa antavan tiedon siitä, miten yhteistyö vanhempien kanssa sujuu. Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen eli laadullinen.

Laadullinen tutkimus on hermeneuttiseen tieteenkäsitteeseen perustuvaa tutkimusotetta. Hermeneutiikkaan perustuvia tutkimusotteita kutsutaan yhteiskuntatieteessä yleisesti case-tutkimuksena. Hermeneuttinen metodi on ymmärtävää ja tulkitsevaa. Laadullinen tutkimus on aina tapaustutkimus, koska siinä hankitaan tietoa ja analysoidaan jotakin tiettyä nykyistä tapahtumaa tai toimintaa tietyssä ympäristössä. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on tutkia jotakin sosiaalista kohdetta kuten yksilöitä, ryhmiä, laitoksia tai yhteisöjä. (Pitkäranta 2010, 20, 23.)

Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on yleensä ihminen ja todellisen elämän kuvaaminen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään kuvaamaan jotakin tapahtumaa tai ymmärtämään tiettyä toimintaa. Laadullinen tutkimus perustuu suhteellisen pieneen tapausmäärään, koska tarkoituksena ei ole pyrkiä tilastollisiin yleistyksiin. Tapaustutkimus määritellään empiiriseksi tutkimukseksi, jossa tulkitaan nykyajassa tapahtuvaa ilmiötä todellisessa elämäntilanteessa, sen omassa ympäristössä. Tapaustutkimus kohdistuu yleensä vain yhteen tapaukseen. (Eskola & Suoranta 1998, 65.)

Laadullisessa tutkimuksessa on kaksi vaihetta; ensimmäinen vaihe alkaa osaltaan jo aineiston keräämisestä ja keräytystä aineistosta tehdään analyysit. Tutkimuksen toinen vaihe koostuu tulosten tulkinnoista, apuna käyttäen jo muista tutkimuksista tehtyjä tutkimustuloksia, sekä niiden pohjalta tehtyjä hypoteeseja. Laadullisella tutkimuksella pyritään ratkaisemaan tietty arvoitus ymmärrettävällä selittämällä. Havaintojen tuottamisessa taas keskitytään olennaiseen. Laadullisessa tutkimuksessa tulee rajata hankittavan aineiston määrä ja aineistossa tulee käsitellä vain tiettyjä, tutkittavaan teemaan oletettavasti liittyviä seikkoja. (Alasuutari 2011, 50 - 51.)

Opinnäytetyöni tutkimus on luonteeltaan laadullinen, koska sen tarkoituksena on selvittää vanhempien näkemyksiä kasvatuskumppanuudesta. Tarkemman tiedon saamiseksi tutkimuksessa käytetään laadullisen tiedon saamiseksi avoimia kysymyksiä aiheesta. Tämä ei takaa syvemmän tiedon saamista, mutta se on kysymysten luonteen tarkoitus.

4.2 Tutkimuksen kohderyhmä ja aineiston keruumenetelmät

Tutkimukseni kohteena ovat yhden päiväkodin yhden lapsiryhmän vanhemmat. Tutkimustani varten pyysin tutkimusluvan kyseisen päiväkodin aluejohtajalta. Päiväkodin hoitohenkilöstö jakoi lapsiryhmän vanhemmille tutkimukseni kyselykaavakkeet. Tämä koettiin käytännön kannalta kaikkein toimivimmaksi ratkaisuksi, koska lapset haetaan eri vuorokauden aikoina hoidosta kotiin. Päiväkoti on vuoropäiväkoti ja siksi kyselylomakkeiden henkilökohtainen jakaminen olisi ollut käytännössä liiaksi aikaa vievää. Lapsia ryhmässä on 25 mutta lomakkeita jaettiin yhteensä 24, koska ryhmässä on yhdet kaksoset. Kyselylomakkeen vastaanotti 18 vanhempaa, joista kyselyn palautti kolme. Kyselyn heikon osallistumisen vuoksi oli tarpeellista syventää tutkimusta suorittamalla kaksi haastattelua. Haastattelujen tarkoituksena oli tukea ja vahvistaa itse tutkimusta saamalla lisämateriaalia tutkittavasta aiheesta.

Yleisimmät aineistonkeruumenetelmät laadullisessa tutkimuksessa ovat haastattelu, kysely, havainnointi ja erilaisiin dokumentointeihin perustuva tieto. Aineistonkeruumenetelmiä voidaan käyttää joko vaihtoehtoisina, eri tavoin yhdisteltynä tai rinnakkain. Kyselyä on järkevää käyttää silloin, kun haluamme tietää, mitä ihminen asiasta ajattelee. Kysely on menettelytapa, jossa kyselynvastaajat täyttävät heille annetun kyselylomakkeen, joko valvotussa ryhmätilassa tai kotonaan. Kyselyn ja haastattelu ovat hyvin saman tapaisia, mutta eivät kuitenkaan täysin synonyymisiä. Kysely määritellään menettelytavaksi, jossa tiedonantajat itse täyttävät heille esitetyn kyselylomakkeen, joko kotonaan tai valvotussa tilanteessa. Haastattelulla tarkoitetaan henkilökohtaista haastattelua, jossa haastattelija esittää kysymykset suullisesti ja merkitsee itse vastaukset. Haastattelussa vastataan suullisesti ja kyselyssä kirjallisesti. Kyselyn etu haastatteluun verrattuna on aika ja raha. Haastattelu on aikaa vievä tiedonkeruumenetelmä, kun taas kyselyn voi vastaaja tehdä omalla ajallaan, miten parhaaksi kokee. (Pitkäranta 2010, 103-104.)

Ajatuksena oli, että kyselyyn vastaamisella jokainen voi mahdollisimman rehellisesti vastata kysymyksiin. Haastatteluissa henkilöt eivät välttämättä halua vastata niin totuudenmukaisesti, koska silloin vastaajien henkilöllisyys paljastuu haastattelijalle. Monet voivat kokea haastattelun epämukavana tilanteena. Avoimiin kysymyksiin jokainen voi vastata juuri niin kuin haluaa. Vastausajan pituuden perusteluna on se, että lyhyemmäs-

sä ajassa kaikki vuorohoitolasten vanhemmat eivät välttämättä ehdi täyttämään kyselyä ja pidemmän ajan puitteissa, moni voi kyselyn unohtaa kokonaan.

Käytin opinnäytetyössäni kyselyä, (liite 2) koska koin, että juuri tämän menettelytavan myötä saan parhaiten informaatiota siitä, miten vanhemmat kasvatuskumppanuuden kokevat käytännössä onnistuvan. Kyselylomakkeen kysymyksistä suurin osa on avoimia kysymyksiä mikä mahdollistaa sen, että vastaajat voivat antaa laadullista tietoa omista kokemuksistaan. Kysely mahdollistaa myös sen, että jokainen vastaaja voi vastata kyselyyn omalla ajallaan silloin kun se heille parhaiten sopii. Vastausaikaa vanhemmille annettiin kuusi päivää. Vastausajan pituus mahdollistaa sen, että mahdollisimman moni vuorohoidossa olevan lapsen vanhempi ehtisi vastaamaan annettuun kyselyyn.

Haastattelua käytin aineistonhankkimiseen, jotta saisin lisänäkemyksiä tutkittavasta aiheesta. Haastattelujen pohjana käytin samoja kysymyksiä kuin kyselykaavakkeessa. Tämän tarkoituksena oli, se, että saisin vastauksia tarkoituksenmukaisiin kysymyksiin. Haastateltavat tutkimustani varten hankin siten, että lähestyin kahta vanhempaa asian tiimoilta itse kysyen. Lähestyin vanhempia puistossa, jossa esitin asiani asiallisesti. Kerroin vanhemmille, mitä asiani koski ja kysyin voisivatko he osallistua haastatteluun. Kerroin heille tarkemmin haastattelun aiheen ja siihen liittyvät kysymykset. Tämän tein siksi, että he tietäisivät tarkkaan mistä asioista tulen heidän näkemyksiään kysymään. Näin vastaajilla on myös aikaa miettiä vastauksia ennen varsinaista haastattelua. Kysyin myös haluaisivatko haastateltavat haastattelun kysymykset esimerkiksi sähköpostilla lähetettynä, mutta kumpikaan ei kokenut sitä tarpeelliseksi. Sovimme puhelinhaastattelun ajankohdan ja otin heidän puhelin numeronsa. Kerroin vastaajille, että heidän henkilötietojaan ei missään vaiheessa tarvita ja lupasin poistaa heidän numeronsa haastattelun jälkeen. Suoritin puhelinhaastattelut sovittuna ajankohtana ja molemmat puhelin haastattelut sujuivat luontevasti. Etenin kyselylomakkeessa olevien kysymysten mukaisessa järjestyksessä ja molemmat haastateltavat ymmärsivät kysymykset, eikä tarkennuksia kysymyksiin tarvittu. Molemmat haastattelu kestivät noin 20 minuuttia. Kiitin molempia haastateltavia osallistumisesta ja ajan käytöstä.

Kyselyn ja haastattelun ero ei ole kovin jyrkkä. Haastattelun etuna on sen joustavuus. Haastattelussa haastattelija voi kysyä kysymykset siinä järjestyksessä, kuin haluaa ja tarvittaessa tarkentaa kysymyksiä. Haastattelu tilanteessa asiasta voidaan käydä keskustelua ja oikoa mahdolliset väärinkäsitykset. Tällaista mahdollisuutta kyselyissä ei ole.

Kyselyä tehdessä oletetaan, että vastaajat ovat luku ja kirjoitustaitoisia, sekä osaavat ilmaista itseään tarkoittamallaan tavalla kirjallisesti. Haastattelu on joustavaa myös siksi, että haastattelua ei ymmärretä tietokilpailuksi. Haastattelun kysymykset voi jo ennen haastattelua antaa haastateltavalle tai ketoa tarkemmin aiheesta ja kysymyksistä. Käytännössä tämä tapahtuu silloin, kun haastattelusta sovitaan tarkemmin. Haastattelun etuna on myös se, että haastatteluun voidaan valita henkilöt, joilla on kokemusta asiasta. Harvoin henkilö, joka on suostunut haastatteluun, peruu osallistumisensa. Kyselyyn taas voi monikin jättää vastaamatta ja avoimien kysymysten vastaukset voivat olla hyvin niukka sanaisia. Haastattelun heikkoutena voidaan katsoa olevan aika ja raha. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 73 – 74.)

4.3 Aineiston käsittely ja tutkimuksen analysointi

Tutkimuksen aineisto koostuu vanhempien palauttamista kyselylomakkeiden vastauksista ja kahden haastateltavan vastauksista. Kyselylomakkeen kysymykset, joita käytin myös haastatteluissa, olivat avoimia ja pohjautuivat valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelmassa olevaan kasvatuskumppanuus osioon. Kysymysten pohjautuminen kasvatuskumppanuuteen varhaiskasvatussuunnitelmassa tuo syvyyttä itse aiheen tutkintaan ja samalla se myös tukee itse tutkimusta. Aineiston käsittely etenee kyselylomakkeen mukaisessa järjestyksessä. Tärkeänä pidin kyselyyn vastanneiden vastaajien lukumäärää, ja itse vastauksia. Laadullisessa tutkimuksessa vastaamatta jättäminen ei sinänsä ole ongelma, mutta jos aineisto jää hyvin niukaksi, ongelmaksi saattaa muodostua kertooko tutkimus mitään tutkittavasta ilmiöstä (Pitkäranta 2010, 105). Tämän vuoksi pidän tärkeänä myös sitä, kuinka moni vastaaja kyselyyni vastasi.

Laadullisen tutkimuksen aineistojen analyysitapoja on monia ja ne kehittyvät jatkuvasti. Erilaisten analyysitapojen määrä on laadullisen tutkimuksen dokumenttien analysoimisessa rikkaus, koska jos yksi tapa ei johda mihinkään, voi aina soveltaa toista tapaa. Aineiston käsittelytapana on teemoittelu. Teemoittelu on sopiva aineiston analysointitapa jonkin käytännön ongelman ratkomisessa. Näin dokumenteista voi poimia tutkimusongelman kannalta olennaista tietoa. Vallitsevana analysointitapana käytin tyypittelyä. Tyypittelyllä aineistosta etsitään samankaltaisuuksia tai vastaavasti

aineistosta voi kiinnittää huomiota seikkoihin, jotka poikkeavat samankaltaisuuksista (Eskola ym.1998 163, 179, 182.)

Tutkimukseni tulokset erottelin kysymysten vastausten mukaan. Käsittelin haastattelujen vastaukset ja kyselyiden vastaukset samalla tavalla. Teemoittelun avulla pyrin selvittämään itse tutkimusongelmaa ja vanhempien yleisen näkemyksen kustakin tutkimusongelmasta. Tyypittelyn avulla pyrin löytämään vastaajien vastauksista samankaltaisuudet ja mahdolliset eroavaisuudet kustakin tutkimusongelmasta.

Dokumentit analysoidaan aineistolähtöisesti. Sisällön analyysiin voidaan käyttää mitä tahansa kirjallista dokumenttia. Sisällön analyysillä pyritään saamaan tutkittavasta ilmiöstä kuvaus tiivistetyssä ja yleisessä muodossa. Sisällönanalyysillä saadaan kerättyä tietoa aineistosta johtopäätösten tekoa varten. Sisällönanalyysillä aineisto esitetään ikään kuin tuloksina, joista pyritään tekemään mielekkäät johtopäätökset. Sisällönanalyysi on tekstianalyysia, jossa etsitään tekstin merkityksiä. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 105.)

Sisällönanalyysillä pyritään järjestämään aineisto selkeään ja tiiviiseen muotoon pitämällä kaikki informaatio kuitenkin mukana. Laadullisen aineiston analysoinnin tarkoituksena on informaatioarvon lisääminen kokoamalla hajanaisesta tiedosta yhtenäinen kokonaisuus. Analyysillä luodaan selkeyttä aineistoon, jotta voitaisiin luoda selkeitä johtopäätöksiä itse aiheesta. Aineistolähtöinen analyysi pitää sisällään aineiston redusoinnin eli pelkistämisen. Pelkistäminen on aineiston käsittelyä, jossa tutkimukselle epäolennainen karsitaan pois. Aineiston klusteroinnin eli ryhmittelyssä aineistosta käydään läpi alkuperäisilmaukset, joista etistään samankaltaisuuksia ja/tai eroavaisuuksia. Aineiston abrahointi on vaihe, jossa erotetaan tutkimuksen kannalta olennainen tieto ja valikoidun tiedon perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108-111.)

Itse pyrin järjestämään sekä kyselyistä, että haastatteluista saadut vastauksen selkeään muotoon. Tämä tarkoittaa sitä, että vastaajien vastauksista pyritään ottamaan tutkimuksen kannalta olennainen tieto talteen. Tutkimustuloksia tutkin tarkkaan, jotta pystyn erottelemaan vastauksista mahdolliset eroavaisuudet. Kyselyiden ja haastattelujen vastaukset olivat asiasisällöltään samanlaisia ja siksi vastausten yhdistäminen oli sekä selkeää, että tulosten esittelyn kannalta luontevaa. Eroavaisuuksia olisin nostanut esille, jos

niitä olisi vastuksissa ilmennyt. Tämän jälkeen pyrin analysoimaan aineistoa pohjaten saamaani informaatiota teoriaan.

Vastauksien lukumäärä kertoo yleisen keskimääräisen mielipiteen kysytystä asiasta. Tältä osin aineiston analysoinnissa tullaan käyttämään myös kvantifoimista. Laadullisen aineistoon voi soveltaa määrällistä analysointia eli kvantifoimista (Eskola ym.1998, 165). Kvantifoinnin avulla voidaan selvittää se, kuinka moni kyselyyn on vastannut ja tarpeen mukaan nostaa esille jokin tietty asia itse kyselylomakkeesta ja sen vastauksista. Itse vastauksista saadaan tarkempaa tietoa asiasta yleisellä tasolla, sekä niistä voidaan nostaa esille yksittäisiä mielipiteitä. Kaikki vastaukset ja mielipiteet tutkimuksessani ovat samanarvoisia ja siksi myös kysymyksiin vastaamatta jättäminen katsotaan mielipiteeksi. Kvantifoimista käytin omassa tutkimuksessani vain siihen tarkoitukseen, että voi laskea tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden lukumäärän. Tämän koin merkittäväksi, tutkimuksen luotettavuuden kannalta.

4.4 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuksen tekemisessä tutkija kohtaa monia eettisiä ongelmia prosessin aikana. Keskeinen jako voidaan tehdä tiedon hankinnan ja tiedon käytön välillä. Tutkijan eettisiä ongelmakohtia tutkimuksen aikana ovat esimerkiksi tutkimuslupaan liittyvät kysymykset, tutkimusaineiston keruuseen liittyvät ongelmat ja osallistumiseen liittyvät ongelmat eli se, miten tutkija itse vaikuttaa tutkimusyhteisöön. (Eskola ym.1998, 53.)

Tutkimusprosessini aikana olen noudattanut eettisiä periaatteita. Tutkimuksen toteuttamiseen pyysin luvan Päiväkodin johtajalta, joka toimii myös aluejohtajana Raumalla. Tutkimusaineiston keruussa käytän tutkimusaineistoa vain tutkimuksen raportointiin ja analysointiin ja sen jälkeen tutkimusaineisto hävitetään. Tutkimuksen osallistumiseen liittyviä eettisiä ongelmia ei juuri prosessin aikana ilmennyt, koska en ole osa kyseistä työyhteisöä enkä tiedä lapsia tai heidän vanhempiaan, joille kyselyt osoitettiin.

Tutkimusprosessissa tietojen käsittelyssä keskeisiksi asioiksi voidaan nostaa luottamuksellisuus ja anonymiteetti (Eskola ym.1998, 57). Luotettavuus on pysynyt mukana koko tutkimusprosessin aikana. Tutkimusmenetelmät ovat olleet

tutkimustehtävään sopivat ja tutkimuksen kulku on pyritty avaamaan tarkasti raporttiin. Lähteet, joita tutkimuksessa olen käyttänyt, ovat kaikki peräisin luotettavista lähteistä ja niitä on käytetty monipuolisesti. Lähdeviitteet olen ohjeiden mukaisesti liittänyt lähdeluetteloon ja raporttiin.

Anonymiteetti on pysynyt myös mukana koko tutkimusprosessin aikana. Kyselylomakkeeseen ei vaadittu vastaajien henkilötietoja ja siksi vastaajien tiedot pysyvät salassa. Tutkimukseni kannalta ei ollut tärkeää tietää vastaajien nimeä, vaan saada vastaajilta tietoa heidän omista tuntemuksistaan ja kokemuksistaan koskien tutkimuksen aihetta. Kyselylomakkeen mukana oli saatekirje, jossa osallistujille kerrottiin, mistä tutkimuksessa on kysymys. Samalla mukana oli kirjekuori, jotta vastaajat voivat palauttaa lomakkeet suljetussa kirjekuoressa, mikä takaa sen, että päiväkodin henkilöstö tai muu taho ei vastaajien vastauksia näe.

4.5 Opinnäytetyön prosessin eteneminen

Opinnäytetyö prosessi alkoi syksyllä 2011, jolloin tutkimus aiheeni kohteeksi varmistui kasvatuskumppanuus. Aiheen valitsin siksi, että se tuntui, sekä mielenkiintoiselta, että ajankohtaiselta. Ajankohtaisuus viittaa siihen, että opiskelun harjoittelu vahvisti mielenkiitoani kyseisestä aiheesta. Olen suorittanut harjoitteluja päiväkodeissa, sekä tehnyt töitä päiväkodeissa. Valitsin kyseisen päiväkodin opinnäytetyön kohteeksi, koska yksikkö ja sen toiminta oli minulle jo entuudestaan tuttu harjoittelun kautta. Opinnäytetyön aihe sopi myös päiväkodin tarpeisiin ja tuntui siten perustellulta valinnalta.

Tutkimukseni kohteena ollut päiväkotitoimi on vuoropäiväkotitoimi. Yksikössä on kolme vuorohoidon ryhmää ja yksi päivähoidon ryhmä. Päiväkotitoimiin kuuluu myös filiaaleja, esiopetusryhmä ja maahanmuuttajien esiopetusryhmä. Vuoropäiväkotitoimi on auki maanantaista lauantaihin. Yöhoitoa tässä yksikössä ei kuitenkaan järjestetä.

Vuorohoidossa lapsilla on hyvin vaihteleva hoitotarve ja aikuisten vaihtuvuus lapsiryhmässä voi olla joskus hyvinkin vilkasta. Tämän vuoksi on mielestäni tärkeää tutkia sitä, miten kasvatuskumppanuus onnistuu perheen ja päivähoitohenkilöstön välillä.

Aloitin prosessin ensinnäkin perehtymällä jo olemassa olevaan kirjallisuuteen aiheesta, sekä valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan ja sen määritelmään kasvatuskumppanuudesta. Katsoin tärkeäksi perehtyä myös Rauman varhaiskasvatussuunnitelmaan ja yksikön omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan kasvatuskumppanuudesta. Tutustuin myös muihin jo tehtyihin tutkimuksiin aiheeseen liittyen. Tosin päätin, että itse tutkimuksen pohjaan valtakunnallisen varhaiskasvatuksen kasvatuskumppanuuden määrittelyyn, jotta se tukisi itse tutkimusta.

Suunnittelin kyselylomakkeen (liite 2) valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden kasvatuskumppanuus osion pohjalta. Kysymyksistä suunnittelin avoimia, koska tarkoituksena oli saada mahdollisimman kattavaa tietoa vanhemmilta, koskien kasvatuskumppanuutta. Kyselytutkimus tuntui myös siksi luontevalta valinnalta tutkimuksen suorittamiseen, koska sen voi suorittaa suhteellisen nopeasti, sekä taloudellisesti. Opinnäytetyöni eteni tiukassa aikataulussa, mikä myös vahvisti kyselytutkimuksen valintaa. Taloudellisuus oli myös yksi tutkimus menetelmiin vaikuttavista tekijöistä.

Kyselyn jakamisen suunnittelin ensin tekäväni henkilökohtaisesti. Ajattelin, että koska vanhemmat eivät tienneet tutkimuksestani mitään, kuten päiväkodin henkilöstö, olisi kyselyn jakaminen ollut hyvä tilaisuus vastata vanhempien mahdollisiin kysymyksiin tutkimuksestani. Tämän informoidun kyselyn mallin vaihdoin kuitenkin henkilökohtaisesti tarkistettuun kyselyyn. Henkilökohtaisesti tarkistetussa kyselyssä tutkija ei jaa kyselyitä henkilökohtaisesti, mutta noutaa kyselyt henkilökohtaisesti ilmoitetun ajan kuluessa (Hiltunen 2008,1). Päädyin jälkeiseen malliin siksi, koska tuntui käytännön kannalta järkevältä, että ryhmän henkilöstö jakaa kyselyt vanhemmille samalla, kun vanhemmat hakevat lapsensa pois päiväkodista. Vuorohoidon vuoksi, lapsilla on vaihtelevat hoitoajat ja siksi tämä oli käytännön kannalta paras vaihtoehto aineiston jakamiseen. Näin en ollut koko päivää ”häiritsemässä” ryhmän toimintaa.

Kyselyitä oli yhteensä 24, joista 18 otti kyselyn vastaan. Kyselyn palautti kolme vanhempaa. Tämä antaa kuitenkin suppeasta osallistumisesta huolimatta tarkempaa tietoa vanhempien näkemyksistä kasvatuskumppanuudesta ja siten tiedon laatu tekee tutkimuksesta onnistuneen. Tosin vastaamatta jättäneiden määrä voi sekin kertoa jotakin itse kasvatuskumppanuudesta ja sen toimivuudesta päivähoidon henkilöstön kanssa, mutta sen tulkitseminen olisi pelkkää arvailua. Tutkimustulosten kannalta se on kuitenkin pohittamisen arvoinen asia.

Heikon osallistumisen vuoksi oli tutkimuksen kannalta tärkeää tukea itse tutkimusta suorittamalla kaksi haastattelua tutkimusaiheesta. Päädyin haastattelemaan kahta vanhempaa. Molemmissa haastatteluissa käytin haastattelun pohjana samoja kysymyksiä, kuin kyselykaavakkeessakin, jotta saisin vastauksia tutkimustehtävään.

Haastattelut päädyin tekemään puhelimitse. Molemmat haastateltavat kysyivät, voiko haastattelun suorittaa puhelimitse, koska yhteistä aikaa itse haastattelun suorittamiseen jossakin tietyssä paikassa osoittautui mahdottomaksi. Ajankäytön kannalta puhelinhaastattelu tuntui kaikkien osapuolten kannalta toimivalta ratkaisulta. Koin, että voin hyvin tehdä haastattelut puhelimitse, koska tarkoituksena oli, että kirjaan itse vastaajien vastaukset kyselylomakkeelle. Haastattelun tekeminen puhelimitse sujui luontevasti. Haastateltavat vastasivat tosin hyvin samanlaisesti kuin haastateltavat, jotka täyttivät itse kyselylomakkeen. Haastattelujen vastaukset käsittelin samalla tavalla kuin kyselyidenkin vastaukset. Toimin näin siksi, että saisin mahdollisimman selkeän kokonaisuuden itse vastauksista. Haastatteluista ja kyselyistä saatujen vastausten erotteleminen ei ollut tarpeellista, koska vastaukset olivat hyvin samanlaisia. Tuntui luontealta yhdistää vastausten keskeinen sisältö ja esittää tutkimus tulokset siten.

Haastateltavien vastaukset olivat saman luonteisia, kuin kyselyistä saadut vastaukset, joten tarvitsemaani lisäarvoa sain niukasti. Mahdollisten lisäkysymysten myötä olisin voinut saada enemmän tietoa kysyttävistä aiheista, mutta tosin tarvetta lisäkysymysten esittämiseen ei haastattelujen aikana ilmennyt. Tuntui, että molemmat haastateltavat vastasivat luontevasti ja, että he kertoivat näkemyksiään aiheesta juuri niin, kuin he asiat kokevat.

5 TUTKIMUSONGELMAT JA TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Tutkimuksen tutkimusongelmat

Kyselylomakkeen avulla pyrin löytämään vastauksia tutkimusongelmiin, jotka koskivat perheen ja päivähoitohenkilöstön välistä kasvatuskumppanuutta. Pyrkimyksenä oli myös selvittää, miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden käytännössä onnistuvan. Tutkimusongelmat on jaoteltu koskemaan kasvatuskumppanuuden päämääriä ja sitä, miten ne vanhempien mielestä ovat käytännössä toteutuneet. Kasvatuskumppanuuden päämääriä koskevien kysymysten tarkoituksena oli selvittää vanhempien näkemyksiä siitä, miten kasvatuskumppanuus on heidän mielestään onnistunut. Vastausten tarkoituksena oli saada selville, miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden käytännössä toimivan ja miten kasvatuskumppanuutta voisi mahdollisesti vielä syventää. Vastauksista oli myös tarkoitus saada selville mahdollisia epäkohtia tai erilaisia kokemuksia kasvatuskumppanuuden onnistumisesta käytännössä.

Tutkimustulokset käsittelen tutkimusongelmittain. Vastauksissa on yhdistetty, sekä haastatteluista saadut vastaukset ja kyselyistä saadut vastaukset. Vastaukset on yhdistetty, koska vastausten asiasisältö oli sekä haastatteluissa, että kyselyissä hyvin samanlaiset. Vastaukset tullaan käsittelemään vastauskohtaisesti. Vastaukset tullaan myös kertomaan tarkemmin vastaajien kirjallisen sisällön mukaan. Lopuksi käsittelen vastausten kautta nousseita näkökulmia ja mielipiteitä.

Tutkimusongelmat olivat seuraavat:

1. Mitä vanhempien mielestä on hyvä kasvatuskumppanuus?
2. Miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden päiväkodin henkilöstön kanssa toteutuvan?
3. Mitä muuta he mahdollisesti toivoisivat kasvatuskumppanuudelta?

5.2 Tutkimus tulokset ja analysointi

1. Mitä vanhempien mielestä on hyvä kasvatuskumppanuus?

Kasvatuskumppanuus nähtiin yleisesti yhteistyönä päiväkodin ja kasvatushenkilöstön kanssa. Kasvatuskumppanuus katsottiin olevan lapsilähtöistä vanhempien ja hoitajien välistä yhteistyötä. Yksi vastaajista kertoi kasvatuskumppanuuden olevan kaunis termi. Hyvä kasvatuskumppanuus vastaajien mielestä on avointa, luottamuksellista, kuuntelevaista ja vastaantulevaa toimintaa. Vastaajat nostivat esille myös rehellisyyden merkityksen sekä sen, että vaikeitakin asioita voidaan kertoa. Ammatillisen osaamisen vastaajat myös kokevat tärkeäksi, hyvän kasvatuskumppanuuden onnistumisen kannalta. Kasvatuskumppanuus koettiin vuorovaikutukseksi ja yhteisten linjojen laatimiseksi. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että yhtenäisten linjojen sopimisesta pidetään myös kiinni. Kodin toimintamallin ja päivähoidon toimintamallien yhdistäminen ja samanlinjaisuus nousi esille kasvatuskumppanuuden hyvydessä.

Vastausten perusteella voidaan todeta, että vanhempien näkemys kasvatuskumppanuudesta on suurimmaksi osaksi sama, kuin käsitteen määritelmä varhaiskasvatussuunnitelmassa. Kasvatuskumppanuus koetaan olevan yhteistä kasvatusta perheen ja päivähoidon välillä. (STAKES 2005, 31.) Täten voidaan myös todeta, että Urie Bronfenbrennerin ekologisen teorian mukaan mesosysteemin tärkeys on merkittävä, jotta yhteinen kasvatusprosessi olisi luontevaa ja luottamuksellista.

Mesosysteemin tärkeydessä on kysymyksessä juuri perheen ja päivähoidon välisen yhteistyön sujuvuus. Päivähoito kuuluu lapsen kasvuympäristöön ja siten sen merkitys lapsen kasvuun ja kehitykseen on myös merkittävä. Päivähoito henkilöstön vastuulla on luoda luottavainen suhde vanhempiin, jotta lapsen kasvuympäristö olisi lapsen edun mukainen. Tällä viitataan kodin ja kasvatushenkilöstön sujuvaan vuorovaikutussuhteeseen, mikä heijastuu lapsen hyvinvointiin. Kasvatuksen onnistumisen kannalta Bronfenbrennerin ekologisessa teoriassa keskeisimmäksi systeemiksi nousee mesosysteemi (Hujala-Huttunen & Nivala 1996, 26.)

Kasvuympäristö, tässä tapauksessa päivähoito ja kodin välinen suhteiden luonto voi edistää optimaalisesti lapsen kehitystä, jos vuorovaikutus-suhde kodin ja päivähoidon välillä on toimiva. Yhteisten linjojen laatiminen ja niistä kiinni pitäminen myös päivä-

hoidossa luo yhtenäisyyden ja jatkuvuuden tunnetta lapsen arkeen. Samoin yhteisten sääntöjen noudattaminen myös vahvistaa itse yhteistä kasvatusprosessia.

Kasvatuskumppanuuden voidaan katsoa olevaan onnistunutta käytännössä, koska kaikilla haastateltavilla tuntuu olevan hyvin yhtenäinen käsitys itse kasvatuskumppanuudesta. Tämä voidaan tulkita siten, että päivähoito henkilöstö on onnistuneesti hoitanut omaa tehtäväänsä yhteisen kasvatusprosessin luomisessa, yhdessä vanhempien kanssa. Päivähoitohenkilöstö on siis osannut tarkoituksen mukaisesti kertoa vanhemmille, mistä kasvatuskumppanuudessa on kysymys ja ottanut siten vanhemmat mukaan itse kasvatusprosessiin.

2. Miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden päiväkodin henkilöstön kanssa toteutuvan?

Kasvatuskumppanuuden koettiin vastausten perusteella toteutuvan päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa vaihtelevasti. Vastausten mukaan yksi vanhempi kuulee joka päivä ainakin sen, mitä päiväkodissa on tehty ja miten päivä on sujunut. Vastauksista yhden vastaajan mukaan hän saa useimmiten jonkin kommentin siitä, miten päivä on päiväkodissa sujunut. Hänen mukaansa 1/3 ajasta kuulumisia ei vaihdeta.

Jokainen vastaaja kokee kasvatuskumppanuuden olevan onnistunutta varhaiskasvatussuunnitelma laatimisen osalta. Jokaiselle oli laadittu yhdessä kasvatushenkilöstön kanssa lasta koskeva varhaiskasvatussuunnitelma. Keskustelun henki varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa oli ollut positiivinen. Vastaajista kahdella ei ole ollut toiveita suunnitelman sisältöön. Yhden vastaajan omat toiveet taas on otettu hyvin huomioon varhaiskasvatussuunnitelma laatimisessa. Varhaiskasvatussuunnitelmaa on tarkasteltu kerran vuodessa tai tarpeen mukaan tai ei lainkaan.

Kasvatuskumppanuuden voidaan nähdä toteutuvan hyvin ainakin varhaiskasvatussuunnitelman laatimisen puitteissa, koska vastaajien mukaan keskustelut pidetään vähintään kerran vuodessa, mikä kasvatuskumppanuuden määritelmässä on yksi tavoite. Kasvatuskeskustelun voidaan siis katsoa olevan olleen onnistunutta. Kasvatuskeskusteluissa laaditaan jokaiselle lapselle henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Keskusteluiden tarkoituksena on juuri molemmin puolinen vuorovaikutus ja

vanhempien ja lasten mahdollisuus tulla kuulluksi ja vaikuttaa dokumentin sisältöön. Vastaajat kokivat kasvatuskumppanuuden toteutuvan vaihtelevasti päiväkodin arjessa, mutta kuitenkin vanhemmat kokivat kasvatuskumppanuuden onnistuvan hyvin. Vaihtelevuus kasvatuskumppanuuden onnistumisesta voidaan nähdä johtuvan esimerkiksi siitä, että persoona eroavaisuudet vaikuttavat siihen, kuinka aktiivisesti kukin henkilöstöstä tekee yhteistyötä vanhempien kanssa. Päivähoidon henkilöstöstä osa voi ottaa tarkoituksenmukaisesti kontaktia vanhempiin päivittäin ja toiset taas kokevat kontaktin ottamisen asialliseksi silloin, kun on oikeasti jotakin tapahtunut tai tapahtumassa.

Vastaajien vastausten mukaan kasvatuskumppanuuteen liittyviä neuvoja koskien lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista on saatu jonkin verran. Yhden vastauksen mukaan lapsen käytökseen liittyviä taustoja on pohdittu kasvatushenkilöstön kanssa yhdessä tuumin, mutta suoranaisia ohjeita he eivät ole saaneet asian tiimoilta. Joitakin vastauksia ja neuvoja on saatu lasta koskeviin kysymyksiin kahden vastaajan mukaan silloin, jos heitä on jokin asia askarruttanut koskien lapsen kasvua, oppimista tai kehitystä.

Meosysteemin toimivuuden merkitys voidaan katsoa nousevan esille kasvatuskumppanuuden avoimuudessa ja toimivuudessa. Kasvatushenkilöstön vastuulla on antaa ammatillista ohjeistusta ja tukea koskien lapsen kasvua ja kehitystä. Tämän asian tiimoilta voisi kasvatushenkilöstö avoiminkin avata keskusteluja aiheista, koskien lasten käyttäytymistä tietyissä tilanteissa tai muuta, mikä on ollut jonkin vanhemman huolen aiheena. Avoimen keskustelun kautta voidaan vahvistaa perheiden ja päivähoidon välistä yhteistä kasvatustilannetta ja siten myös heijastaa se yhteinen, toimiva kasvatus- suhde lapsen parhaaksi.

Vastaajista jokainen kokee, että vertaistukeen muiden vanhempien kanssa heitä ei varsinaisesti ole ohjeistettu. Vanhempainillat ovat olleet aika, jossa on voinut muita vanhempia tavata. Kaksi vastaajista ei ollut saaneet vinkkejä koskien vertaistuen saamista. Varhaiskasvatussuunnitelma perusteissa yhtenä tavoitteena on vertaistuen edistäminen tai tukeminen. Vertaistukeen ei kuitenkaan ole saatu juuri minkäänlaista ohjeistusta. Vertaistukeen tulisi vanhempia ohjeistaa ja koska vertaistukitoimintaan ei ole ollut ohjeistusta voidaan ajatella, että vanhempia ei kiinnosta toiminta muiden vanhempien kanssa päivähoidon ulkopuolella. Tosin kysymys voi olla myös siitä, että tarvetta vertaistukitoimintaan ei vanhempien puolelta juuri ole, tai sitä ei osata erikseen pyytää. Päiväkodin hoitohenkilöstön tulisi ohjeistaa vanhempia vertaistukitoimintaan, mutta voidaanko heikon ohjeistuksen johtuvan siitä, että hoitohenkilöstö ei ole ehtinyt

täyttämään kyseistä tavoitetta käytännössä kiireen vuoksi, vai siksi, että he eivät tiedä miten vertaistukeen käytännössä vanhempia ohjeistetaan.

Vertaistuen saaminen on selvästikin ollut asia, mikä ei ole täysin toteutunut kasvatuskumppanuuden määritelmien mukaan. Rauman kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa vertaisryhmässä toimiminen on erikseen mainittu. Tähän kohtaan voisi olla hyvä hoitohenkilöstön panostaa enemmän tulevaisuudessa, koska vertaistuen pyytäminen voi olla monelle hankalaa ja sellaista ei välttämättä edes osata pyytää. Vertaistuki on yksi toiminnan osa-alue lapsen vuorovaikutuksellisessa ympäristössä. Vanhempien hyvinvointi heijastuu myös lasten hyvinvointiin ja siksi vertaistuen saaminen tarvittaessa on perheen ja lapsen hyvinvoinnin kannalta tärkeää.

3. Mitä muuta he mahdollisesti toivoisivat kasvatuskumppanuudelta?

Vastaajat kokevat yleisesti kasvatuskumppanuuden sujuvan kasvatushenkilöstön kanssa hyvin. Yhteistyö päiväkodin henkilöstön kanssa koetaan toimivana. Asia, jossa päivähoitohenkilöstö voisi enemmän määrin panostaa on omien näkemysten esille tuominen varhaiskasvatuskeskusteluissa. Varhaiskasvatuskeskustelut voivat joskus olla turhan kaavamaisia ja siten myös pinnallisia. Kaavamaisen keskustelun minimoimiseen tulisi pyrkiä esimerkiksi niin, että vaikka varhaiskasvatuskeskustelun pohjana käytetään jotakin kaavaketta, pyrittäisiin silti avoimeen ja syvällisempään keskusteluun. Tosin on myös otettava huomioon, että aina ei ole tarvetta syvälliseen keskusteluun, vaan pelkkä varhaiskasvatuskeskustelun lomakkeen täyttäminen tuo tarpeeksi asioita esille. Lisää yhteistyötä päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa muuten ei näiden vastausten perusteella ole tarvetta, koska vastaajat kokevat, että päiväkodinhenkilöstö tarpeen tullen tärkeistä asioista heille informoi. Se, että vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden riittäväksi voidaan tulkita eri tavoin. Ensinnäkin vanhemmat voivat kokea, että itse kasvatuskumppanuus ei tuota tulosta, eli vanhemmat eivät saa juuri mitään uutta tietoa lapsen pärjäämisestä päivähoidossa ja siksi he eivät toivo lisää yhteistyötä henkilöstön kanssa. Tosin kasvatuskumppanuus voi olla vanhemmille riittävää juuri siksi, että aikaa yhteiselle kasvatusprosessille on vaikea löytää. Kasvatuskumppanuus kuitenkin tämän tutkimuksen vastausten perusteella voidaan katsoa olevan riittävää siitä syystä, että vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden olevan onnistunutta juuri siinä määrin, missä sitä on ilmennyt. Voidaan siis todeta, että

kasvatuskeskusteluissa on osattu laatia selkeä varhaiskasvatussuunnitelma. Vanhemmat kokevat varhaiskasvatussuunnitelman seuraamisen riittäväksi. Siten voidaan sanoa, että kasvatushenkilöstö on onnistunut luomaan toimivan kasvatuskumppanuussuhteen ja yhteiset kasvatustavoitteet. Huomattavia eroavaisuuksia ei vastaajien vastauksissa ollut. Tämän voidaan katsoa olevan hyvä asia yhteisen kasvatusprosessin toimivuuden kannalta. Kasvatuskumppanuus koetaan vastausten perusteella samantyyllisesti, minkä voidaan tulkita kasvatushenkilöstön taidoksi tarjota tasalaatuista kasvatuskumppanuutta. Tasalaatuisen ja samanarvoisen kasvatuskumppanuuden tarjoaminen jokaiselle perheelle on tärkeää, koska kaikki perheet ovat samanarvoisia päivähoidon asiakkaita.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää päivähoidon ja perheen välistä kasvatuskumppanuutta ja sen onnistumista yhden päiväkodin yhden lapsiryhmän vanhempien kautta. Kasvatuskumppanuus käsitteenä on moninainen ja jokaisella on omanlaisensa käsitys tai oletus kasvatuskumppanuudesta käytännössä. Uskon, että jokainen perhe kokee kasvatuskumppanuuden omalla tavallaan ja voi hakea kasvatuskumppanuudesta eri asioita. Vanhemmille antamani kyselylomakkeen ja haastattelujen perusteella pyrin hakemaan näkökulmia siihen, miten kasvatuskumppanuus koetaan käytännössä onnistuvan ja, miten kasvatuskumppanuuden tavoitteet ovat käytännössä toteutuneet.

Kyselyjen ja haastattelujen perusteella kasvatuskumppanuus ymmärretään yhteistyönä perheen ja päivähoitohenkilöstön kanssa. Kasvatuskumppanuus voidaan tulkita vastausten perusteella olevan kasvatuksellista yhteistyötä, joka on lapsilähtöistä toimintaa. Kasvatuskumppanuuden voidaan edellyttää vastausten perusteella luottavaisen, avoimen ja rehellisen suhteen vanhempien ja kasvatushenkilöstön välillä. Luotettava suhde luo pohjaa kasvatuskumppanuudelle. Tämän voidaan katsoa olevan tärkeää juuri työntekijöiden roolissa, koska kasvatuskumppanuuden suhteen luominen on ensisijaisesti ammatillisesti heidän vastuullaan. Ammatillisuutta arvostettiin myös osana kasvatuskumppanuutta, mikä taas voidaan tulkita henkilöstön ammatillisena osaamisena varhaiskasvatuksessa. Ammatillinen osaaminen näkyy paitsi tietona lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen saralla, mutta myös siinä, miten vanhempia osataan lähestyä. Vastausten perusteella vanhemmat kokevat tärkeänä kasvatuskumppanuudessa sen, että myös vaikeat asiat tuodaan vanhemmille julki. Vaikeiden asioiden kertominen ja varsinkin niistä keskusteleminen, taas edellyttää päivähoidon työntekijöiltä ammatillista osaamista niin lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen saralta, mutta yhtä lailla hyviä vuorovaikutustaitoja.

Vastausten mukaan kasvatuskumppanuuden koettiin toteutuvan vaihtelevasti. Vaihteleva kasvatuskumppanuus voidaan tulkita ensinnäkin siten, että jokainen vanhempi kokee kasvatuskumppanuuden yksilöllisesti. Jokaisella vanhemmalla voi olla hieman erilaiset odotukset ja toiveet kasvatuskumppanuudelta. Vastausten mukaan päiväkodin henkilöstö kertoo vaihtelevasti päivän tapahtumista lapsen vanhemmille. Tämän voidaan tulkita johtuvan siitä, että toiset vanhemmat kokevat tärkeämmäksi

jokapäiväisen keskustelun, kuin taas toiset vanhemmat. Kaikki eivät halua tai koe tärkeäksi jokapäiväistä kuulumisten vaihtoa. Vastausten mukaan taas vanhemmat kokivat, että kasvatushenkilöstö kertoo asioista, jotka vanhempien on hyvä tietää. Tämä taas tukee osaltaan sitä, että vanhemmat luottavat päiväkodin kasvatushenkilöstöön.

Varhaiskasvatussuunnitelman luominen on selvästikin ollut onnistunutta toimintaa käytännössä. Vastausten mukaan jokainen vanhempi oli varhaiskasvatussuunnitelman laatinut yhdessä kasvatushenkilöstön kanssa ja saanut halutessaan sen sisältöön vaikuttaa. Tämä voidaan tulkita niin, että päivähoidon kasvatushenkilöstö on orientoitunut työhönsä. Suunnitelmien vuosittainen seuraaminen taas osoittaa sen, että päivähoidon henkilöstö seuraa lapsien yksilöllistä kasvua, kehitystä ja oppimista.

Vanhempien vertaistuen saaminen käytännössä taas koettiin heikoimmin toteutuneen käytännössä. Vertaistukea muiden vanhempien kanssa on tapahtunut vanhempainillassa, joissa on voinut keskustella muiden vanhempien kanssa. Vertaistuen saaminen sekin voidaan katsoa olevan hyvin yksilöllinen tarve. Vanhemmat, joilla on vakaat sosiaaliset verkostot eivät välttämättä koe mitään vertaistuen tarvetta päivähoidon muiden lasten vanhempien kanssa. Vanhemmat, joilla taas on selvästi suppeammat sosiaaliset verkostot voivat kokea vertaistuen saamisen erittäin tärkeäksi. Tässä kohtaa voidaan nostaa enemmän esille päivähoidon henkilöstön rooli. Kasvatushenkilöstön tulee osata kertoa mahdollisista tavoista vertaistuen saamiseen, jos vanhempi kokee tarvetta sellaiseen. Vertaistuen mahdollisuuksista voi myös kertoa ilman kenenkään erityisestä pyynnöstä, koska vanhemmat voivat kokea vertaistuen pyytämisen kiusalliseksi. Tällä tarkoitetaan sitä, että avun pyytäminen ei aina ole helppoa.

Kasvatuskumppanuus koetaan vastausten mukaan toimivan käytännössä hyvin päivähoidon kasvatushenkilöstön kanssa. Kasvatushenkilöstö on siis onnistunut kasvatuskumppanuussuhteen luomisessa ja sen ylläpitämisessä. Ammatillinen osaaminen voidaan siis katsoa olevan vallitseva tekijä päivähoidon henkilöstössä, koska kasvatuskumppanuuden luominen edellyttää ammatillista osaamista.

7 POHDINTA

Opinnäytetyöni alussa käsitykseni kasvatuskumppanuuden tärkeydestä vanhempien osalta oli osaltaan häilyvää. Teoreettista perustelua kasvatuskumppanuuden sisällöstä ja sen tärkeydestä on paljon, mutta kasvatuskumppanuuden onnistumisesta käytännössä vanhempien puolesta taas tietoa oli niukemmin. Opinnäytetyön, kirjallisuuden ja tutkimuksen edetessä käsitykseni kasvatuskumppanuuden laajuudesta ja sen merkityksistä on tarkentunut. Kasvatuskumppanuus on pohja koko vanhempien ja päivähoidon väliselle yhteiselle kasvatukselle. Luottamuksellisen suhteen luominen taas on päivähoidon henkilöstön vastuulla. Työntekijän aito kiinnostus vanhempien ajatuksia kohtaan ja tahto yhteiseen kasvatussuhteen luomiseen, ovat tarvittavia tekijöitä kasvatuskumppanuuden onnistumiselle.

opinnäytetyö on nostanut paljon ajatuksia koskien kasvatuskumppanuutta, sen merkitystä ja sen tärkeyttä. On tärkeää tiedostaa, että jokainen kokee kasvatuskumppanuuden omalla tavallaan ja tarvitsee erilaisia asioita. Tärkeimpinä asioina kasvatuskumppanuudesta nousi luottamus, rehellisyys, avoimuus ja ammatillinen osaaminen. Sosionomin koulutus antaa minulle hyvät edellytykset perhelähtöiseen toimintaan, sekä ymmärtämään perheiden elämään vaikuttavaa yhteiskunnallista ulottuvuutta. Lähden siitä, että kasvatuskumppanuus vaatii, sekä vanhempien, että työntekijän aidon osallistumisen, jotta lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista voidaan parhaalla mahdollisella tavalla tukea.

Kokemukseni koko opinnäytetyö prosessista oli antoisa. Tutkimus antoi mahdollisuuden syventää mielenkiintoani aiheeseen ja tutkimusprosessin aikana tietämykseni kasvatuskumppanuudesta syventyi ja tarkentui. Haastavaa opinnäytetyön, kyselytutkimuksen tekemisessä on vastauksien ennustamattomuus. Ketään ei voi velvoittaa osallistumaan tutkimukseen, mutta se taas tuo samalla oman mielenkiintonsa tutkimus prosessiin. Haastattelun tekeminen taas antaa mahdollisuuden kysymysten tarkentamiseen ja korjaamiseen. Kyselylomakkeen muodossa tehty laadullinen tutkimus opetti sen, että kysymysten muotoilu on tärkeässä asemassa laadullisten vastausten saantiin. Tosin sekään ei takaa laadullisten vastausten saamista, koska jokainen tulkitsee kysymykset omalla tavallaan ja myös vastaa niihin, miten parhaaksi näkee.

Opinnäytetyöni tulokset eivät ole virallisia, mutta hyödynnettävissä juuri kyseiseen päiväkotiin, jossa tutkimukseni suoritin. Tutkimustulokset antavat suuntaa antavan tiedon vanhempien näkemyksistä kasvatuskumppanuuden onnistumisesta. Samalla kasvatuskumppanuutta voisi vielä tarkemmin mahdollisesti tulevaisuudessa tutkia, jotta sen toimivuuden laatua ja onnistumista voitaisiin tulevaisuudessakin pitää hyvänä osana päivähoitopalvelua.

LÄHTEET.

Alasuutari, Pertti. 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. Vastapaino. Tampere.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino. Tampere.

Finlex. 2005. Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 29.04.2005/272. Hakupäivä 23.04.201

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050272>

Hujala, Eeva, Puroila, Anna-Maija, Parrila-Haapakoski, Sanna & Nivala, Veijo. 1998. Päivähoidosta varhaiskasvatukseen. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Hiltunen Leena 2008. Kyselytutkimus Graduryhmä -kevät 2008. Jyväskylän Yliopisto. Haettu 20.04.2012. www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/kyselytutkimus.ppt

Hujala-Huttunen, Eeva & Nivala, Veijo. 1996. Yhteistyö päivähoidossa. Varhaiskasvatus 90 OY. Oulu.

Huttunen, Eeva 1989. Päivähoidon toimiva arki. Gummerus kirjapaino. Jyväskylä.

Järvinen, Mervi, Laine, Anne & Hellman-Suominen, Kirsi. 2009. Varhaiskasvatusta ammattitaidolla. Kirjapaja. Hämeenlinna.

Karila, Kirsti, Kinon, Jarmo & Virtanen, Jorma. 2001. Varhaiskasvatuksenteoria suuntauksia. Kustannus. Juva.

Kaskela, Marja & Kekkonen, Marjatta. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Gummerus Kirjapaino OY. Vaajakoski.

Pitkäranta, Ari. 2010. Laadullisen tutkimuksen tekijälle työkirja. Satakunnan AMK. (Luettu 1.2.2012)

http://www.samk.fi/download/13153_Laadullisen_tutkimuksen_tyokirja_APitkaranta.pdf

Sosiaaliportti THL 2011. Vertaistuki- ” en olekaan ainut ”. (Luettu 12.05.2012)
<http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/vammaispalvelujen-kasikirja/itsenaisen-elaman-tuki/vertaistuki/>

THL 2012. Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma (vasu). (Luettu 12.05.2012)
http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/lait/varhaiskasvatus/linjaavat/vasu-asiakirja

Tuomi jouni & sarajärvi Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Tammi. Jyväskylä.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. STAKES. Hakupäivä 25.2.2012.
<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/7eef5448-e8a3-4887-ab97-19719ea74066>

Rauman kaupungin päivähoidon. 2006. Varhaiskasvatussuunnitelma- lapsi kasvun polulla Raumalla. Hakupäivä 14.2.2012.
http://www.rauma.fi/opetus/palvelut/varhaiskasvatus/paivahoito/VASU_Lapsi_kasvun_polulla_Raumalla.valmis.pdf

LIITELUETTELO.

LIITE 1 Saatekirje

LIITE 2 Kyselykaavake

Hei,

Olen Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden 3.vuoden sosionomi opiskelija.

Olen suuntautunut lapsi- ja nuorisotyöhön ja valmistun kesäkuussa 2012.

Opinnäytetyössäni tutkin kasvatuskumppanuutta ja sitä, miten vanhemmat kokevat kasvatuskumppanuuden onnistuvan päiväkodin kasvatushenkilöstön kanssa.

Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja päiväkodin henkilöstön sitoutumista toimimaan yhdessä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa. Kasvatuskumppanuus lähtee lapsen tarpeista. Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja päiväkodin välistä yhteistyötä, koskien lapsen kasvua ja kehitystä. Kasvatuskumppanuus-suhde perustuu vanhempien ja päiväkodin henkilöstön väliseen luottamukseen, mikä luo pohjan yhteistyölle koskien lapsen kasvua ja kehitystä.

Sitoudun noudattamaan tutkimuseettisiä periaatteita ja vallitsevaa tietosuojalainsäädäntöä. Mitään sellaista ei opinnäytetyössäni tule esille, minkä avulla perheiden henkilöllisyys voisi tulla ilmi. Kyselylomake ei vaadi vastaajan nimeä. Kyselykaavake palautetaan suljetussa kirjekuoressa, mikä takaa sen, että muut eivät vastauksianne näe. Vastauskirjekuoren voitte palauttaa Nummen päiväkotiin lapsenne ryhmän opettajalle tai hoitajille. Noudan kaikki vastauskirjekuoret kyseisestä osastosta. Kaikki vastauslomakkeet käsittelen luottamuksellisesti. Opinnäytetyöni valmistuttua tutkimusaineisto hävitetään.

Opinnäytetyöni on saatavilla 12.6.2012 Kemin oppimiskeskuksesta osoitteesta valtakatu 22, 94100 Kemi.

VASTAUKSIA VOI PALAUTTAA 10.4.2012. ASTI.

Raumalla 1.4.2012

Annakaisa Wallenius

Sosionomi (AMK) opiskelija

044 255 2151

sp:annakaisa.wallenius@edu.tokem.fi

KYSELYLOMAKE KASVATUSKUMPPANUUDESTA LASTEN VANHEMMILLE

1. Mitä mielestänne on kasvatuskumppanuus?

2. Miten kasvatuskumppanuus mielestänne toteutuu päiväkodin arjessa, eli miten aktiivisesti/usein päiväkodin henkilöstö antaa teille tietoa lapsenne pärjäämisestä päiväkodissa?

3. Minkälaista tukea/ohjeistusta olette saaneet päiväkodin henkilöstöltä koskien lapsenne kasvua, kehitystä tai oppimista?

4. Miten päiväkodin henkilöstö on ohjeistanut teitä yhteistyöhön muiden vanhempien kanssa, vertaistuen saamiseksi?

5. Minkälaisen varhaiskasvatussuunnitelman olette yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa laatineet ja miten teidän toiveenne otettiin suunnitelman laatimisessa huomioon?
6. Kuinka säännöllisesti lapsenne varhaiskasvatussuunnitelmaa on arvioitu lapsen hoitosuhteen aikana?
7. Minkälaista kasvatuksellista yhteistyötä mielestänne on?
8. Mitkä asiat tekevät mielestänne kasvatuskumppanuudesta hyvän ja toimivan?
9. Missä asioissa toivoisit lisää yhteistyötä päiväkodin henkilöstön kanssa?

KIITOS KYSELYYN VASTAAMISESTA!